

ЗОРНИЦА

ЕВАНГЕЛСКО
ПЕРИОДИЧЕСКО
СПИСАНІЕ.

ГОД. 6.

ЦАРИГРАДЪ, СЕПТЕМВРІЙ 1870.

БРОЙ 9.

БОГОСЛОВСКИ ПОНЯТІЯ.

III.

ХРИСТИАНСТВО-ТО ДЪСТОЙНО И ВЪРНО БОЖІЕ ОТКРОВЕНІЕ.

Видѣхмы въ кратко че челоѡкът е паднѣлъ, и за да ся поправи въ благоденствіе не му стигатъ прѣимущества-та на естественнѣ-тѣ религіѣ, но необходимо му е едно откровеніе отъ Бога. Сега искамы да знаемъ, ако има таквѡз откровеніе, кое е то? Въ свѣтъ-тѣ има много религіи, и всяка една присвоѣва за себе си титлѣ-тѣ "Божіе откровеніе," като унищѡжава значеніе-то на всичкы-тѣ други. Тѣ не могатъ да бѣдѣтъ всичкы Божіи откровенія, защото общо сѣ и противоположны една на другѣ. Кое е прочее истинно-то откровеніе? Оназ религія, или онау откровеніе, което открыва най дѡстойно и вѣрно характеръ-тѣ Божій, челоѡческо-то състояніе и бѣдѣщностъ; което дава най добры срѣдства за усъвършенствованіе-то на челоѡка; което показва най вѣроятнѣ цѣль на животъ-тѣ му, и най добры правила за облагополучваніе-то му, то трѣбва да е само-то отъ Бога откровеніе. Христианство-то пълно и тѣржественно отговаря на всичкы-тѣ тѣя изыскванія, и за туй то е Божіе-то откровеніе. Нека прочее го испытамы. Характеръ-тѣ Божій когото намъ открыва Христианско-то ученіе е най желателнѣ-тѣ, най потрѣбнѣ-тѣ и най съгласнѣ-тѣ съ ученія-та на естество-то. То ны учи че Богъ е Единъ, Вѣченъ, Всемогущъ, Вездѣсщъ, Праведенъ, Святъ, а най вече че "Богъ е любовь." Тозь прѣвъзвышенъ

характеръ Божій и само-то естество, силно потвърждава. Единъ Богъ съ таквыз блаженны свойства е дѡстойнъ за най голѣмѣ-тѣ почестъ, любовь, страхъ, послушаніе и обоженіе. Пакъ ученіе-то му за челоѡческо-то паденіе, за начинъ-тѣ на спасеніе, за бѣдущій-тѣ съдъ, за Ада и Рай сѣ най вѣрны-тѣ и дѡстойны-тѣ които свѣтъ-тѣ е нѣкога свидѣтелствувалъ. Христианство-то ни посочва чудны срѣдства за усъвършенствованіе-то на тѣло-то, умъ-тѣ и душѣ-тѣ челоѡческѣ. То ны учи какъ челоѡкъ трѣбва да бодрствува, да бѣде трудолюбивъ и да употрѣбѣва врѣме-то си въ ползѣ, и строго осѣжда лѣньность-тѣ, която е майка на бесчетны порочности. (Быт. 3; 19. Прит. 6; 6-11. Еф. 5; 16. и пр.) То показва прилично употрѣбеніе на тѣло-то и удове-тѣ му. (Мат. 5; 28-12; 36. 1 Кор. 6; 19. и пр.) То дава на умъ-тѣ най широко поле за успѣхъ, понеже му зарѣчва "Всичко испытѣвай; добро-то дръжъ" (1 Сол. 5; 12.), и го подканя да ся гнуса отъ простотѣ-тѣ и заблужденіе-то, като казва: което е истинно, честно, праведно, чисто, любезно и добропохвално за него да размышлява (Фил. 4; 8.). То дава и най високо облагородѣваніе на духъ-тѣ челоѡческѣ, като му повѣлява да бѣде съвршенъ както е съвршенъ и небеснѣ-тѣ "Отецъ на духове-тѣ," и го свѣтува да не дири насыщеніе въ тѣлны-тѣ нѣща но въ нетѣлнѣ-то. То му посочва высокѣ-тѣ цѣль на животъ-тѣ му, т. е. че челоѡкъ е създаденъ на тозъ свѣтъ за да ся приготѣви за другъ бескрайно по добръ свѣтъ, за вѣчно и блаженно

прѣбждваніе, като слѣдва свѣты-тъ на Създателя си. Още христіанство-то дава човѣку правила на животъ крайно способни за облагополучваніе-то му. Каквото искашь да ти правятъ човѣци-тъ така прави и ты тѣмъ (Мат. 7; 12), „Люби ближній-тъ си” — всякого човѣка — „като себе си” (Лук. 10; 27). Любѣте врагове-тъ си и пр. (Мат. 5; 44). Насърчанія-та за постѣпаніе-то по тѣхъ правила съ твърдѣ силны, понеже на творители-тъ ся обѣщава всегдашно блаженство при присѣтствіе-то Божіе, а прѣстѣпници-тъ съ заплашватъ съ вѣчно страданіе въ огнь негасимъ, т. е. съ духовны страданія що иѣматъ свѣршѣкъ. Ахъ, блажены правила Евангелскы! Тѣ съ най силны-тъ, най чудесны-тъ и най побѣдоносны-тъ на туй паднѣло и окаянно човѣчество! Христіанство-то съдържа правила за човѣка въ всички възможны нему чинове и обсоятелства. За царіе-тъ и за подданници-тъ; за господари-тъ и за слугы-тъ; за мажіе-тъ и за жены-тъ; за родители-тъ и за чадата, за свободны-тъ и за робы-тъ, за богаты-тъ и за сиромасы-тъ и пр. и пр. И такыва правила. щото да напълнятъ царства-та, общины-тъ, ей и самы-тъ домове съ най честитъ животъ и благоденствіе! Ето на кратко благодатна-та цѣль на Христіанство-то върхъ човѣческый родъ. И не е ли бескрайно любима и уважаема цѣль?! Скъпоцѣнность-тъ на тыя Евангелскы благодати, истинни-тъ христіани чрѣзъ ежедневный-тъ си опытъ познаватъ, но и самы-тъ иновѣрци въ сношеніе съ тѣхъ въ туй сяубѣждаватъ.

IV.

кой е истиненъ христіанинъ.

“Защо мя зовете, Господи, Господи, а не правите това което ви заповѣдвамъ” дума Господь. Лук. 6; 46.

Христіанско-то ученіе на много мѣста ны прѣдувѣдомява че въ Христовѣ-тъ църквѣ на земѣ-тъ, ще има мнозина, които ще иматъ само видъ на благочестіе; и ще почитатъ Бога само съ уста-та си, а сърдце-то имъ далечъ ще отстои отъ него. 2 Тим. 3; 5. Мат. 15; 9. Какъ прочее ще знаемъ кои съ истинни икони не? Господь казва: Отъ

плодове-тъ имъ ще ги познаете.” Мат. 7; 16.

Ный видѣхмы благодатнѣ-тъ силѣ на христіанство-то върхъ човѣческый-тъ животъ, слѣдувателно въ всякой народъ, общество, домъ или човѣкъ, въ който ся видятъ знакове-тъ на туй благодатно влияніе, за тозь народъ, общество и домъ праведно може да ся каже че е христіанскый, и тозь човѣкъ има право да ся нарича христіанинъ. Нека посочимъ именно туй влияніе.

1. *Човѣкъ за да бѣде христіанинъ трѣбва да знае що е христіанство.* Той трѣбва да знае истинный-тъ характеръ Божій, комуто той иска да служи. Трѣбва да знае своето паднѣло състояніе — че естество-то му е растлѣно, умъ-тъ помраченъ и сърдце-то му твърдѣ измамнително. Трѣбва да знае че има безсмертіе отвѣдъ гроба, дѣто има вѣчнѣ награда на добротворцы-тъ, а вѣчно наказание на злодѣйцы-тъ. Той трѣбва да знае срѣдства-та що му посочва Евангеліе-то за усвѣршенствуваніе, още и пѣть-тъ по който трѣбва да ходи за да стане честитъ, слѣдуващъ цѣль-тъ на животъ-тъ си. Трѣбва да знае длѣжности-тъ си къмъ Творца си, къмъ себе си, и къмъ други-тъ човѣци. На кратко той трѣбва да има *нуждно-то* знаніе за всичко онова което христіанство-то го учи за Бога и за човѣка, за тозь свѣтъ и за вѣчный-тъ, за грѣхъ-тъ и за святость-тъ, за наказание-то и за награда-тъ и пр. Безъ това познаніе, човѣкъ не е, нито може да бѣде истиненъ христіанинъ.

2. *Човѣкъ за да бѣде христіанинъ, трѣбва да живѣе спорѣдъ духъ-тъ на христіанство-то.* Тукъ е трудно-то дѣло, но и най полезно-то и важно-то пріимущество на христіанскѣ-тъ религіи. Макарь христіанско-то ученіе и да е съществено потрѣбно за човѣка, за да бѣде той христіанинъ, пакъ не е достаточно, защото не съ праведни слушащи-тъ слово-то Божіе, но творящи-тъ го. (Рим. 2; 13). Споредъ това и най високо-то познаніе на наукѣ-тъ христіанскѣ, не придружено съ послушаніе, не само е бесполезно но и вредително (Лук. 12. 47). Христіанство-то заповѣдва “да възлюбишь Господа Бога твоего съ всичко-то си сърдце, съ всичкѣ-тъ

си душѣ, съ всичкѣ-тѣ си силѣ и съ всичкый-тѣ си умъ" (Лук. 10; 27), и ако человекъ знае това но любви друго нѣщо повече отъ Бога, не става ли той подобенъ на идолопоклонницы-тѣ? Христианството зарѣча, да употребява человекъ всички-тѣ си тѣлесны силы и душевны прѣимущества за славѣ Божиѣ, за собственно-то си добро и за доброто на други-тѣ; но ако той гы употребява да бесчести Бога, да погубя себе си и да поврѣжда други-тѣ, явно е че той не е подъ влияніе-то на христианство-то, слѣдователно не е христианинъ. То заповѣдва, "люби ближній-тѣ си," и "любѣте врагове-тѣ си;" и ако человекъ не съчувствува съ други-тѣ, а още повече, ако има злобѣ, омразѣ, зависть, прѣзрѣніе или мсть къмъ кой да е человекъ, даже и къмъ врагъ-тѣ си, такъвъ человекъ христианинъ ли е? Той има само сѣнкѣ-тѣ на христианство-то. Христианинъ-тѣ е *трудолюбивъ, челолюбивъ и Боголюбивъ*, за туй *мливый-тѣ, злодѣецъ-тѣ* и *самолубецъ-тѣ* не е христианинъ. На кратко, единъ народъ, общество, домъ или человекъ нѣма ли познание за христианство-то, и не принася ли духовный плодъ (Гал. 5; 22), нѣма право да ся хвали съ име-то Христово, нито да ся надѣва за благодатны-тѣ обѣщанія на христианство-то.

Читателю, "ето ты ся наричашь христианинъ и ся хвалишь съ Бога," но знаешь ли що е христианство; и въ що ся благоугождава Богъ? Христианство-то прави честиты слѣдователи-тѣ си. Ты честить ли си? То гы прави добротворцы. Ты добротворецъ ли си? То гы прави да обычатъ всички-тѣ человекы като ближни тѣмъ, но нѣма ли нѣкой когото ты мразишь, и ся радвашь когато той плаче? Христианинъ-тѣ денощно размышлява какъ по добрѣ да употрѣби кратко-то си врѣме, да угоди Богу и да ся приготви за небе-то. Но какъ прѣминувашь ты сѣжпоцѣнно-то си врѣме? Коя е най важна-та ти работа, и за какво сѣ постоянны-тѣ ти грыжи и размышленія? Молѣхъ тя, припомни си че само съ име христианско не щешь да сполучишь. Защото "духъ-тѣ е който дава животъ, плоть-та нищо не ползува." Иоан. 6; 69. Прочее, *испитай себе си и виждь да ли си въ спрѣ-тѣ*. 2 Кор. 13; 5.

МѢЖЕСТВЕННО ДѢТЕ

Тѣзи зимѣ отплаваль отъ пристанище-то на Ливерпулъ въ Англіѣхъ единъ Англійскый паропловъ за Новъ Йоркъ: и въ четвъртый-тѣ день слѣдъ трѣгнуваніе-то му, нѣкои отъ корабници-тѣ видѣли че въ анбаръ-тѣ на паропловъ-тѣ ся крыяло едно дрипаво малко дѣте възрастно едва до деветъ години, което тутакси завели при вторый-тѣ капитанъ.

Той заведишькѣ начнѣлъ да испытыва дѣте-то какъ е могло да ся укрые между стокѣ-тѣ и кой го е довелъ въ корабъ-тѣ: дѣте-то което имало хубаво и свѣтло лице и очи твърдѣ ясны, отговорило че баща му го завелъ тамо, защото не само че нѣмалъ срѣдства-та които му трѣбувать за хранѣ, но нито можалъ да плати на паропловъ-тѣ за да иде въ Халифаксъ, дѣто имало единъ лѣлъхъ на добро състояніе, който отивало да намѣри.

Капитанъ-тѣ не повѣруваль на думы-тѣ на дѣте-то, макаръ че отъ ясно-то му лице и чисты-тѣ му думы можалъ да ся увѣри нѣкой че казувало право, и реклъ че много такъвызъ бѣжанци сѣ го изманили много пѣти, и мыслялъ че това дѣте е довелъ въ корабъ-тѣ и снабдилъ съ хранѣ нѣкой отъ корабници-тѣ. Слѣдъ това злощастно-то дѣте прѣтърпѣло много злоупотрѣбленія.

Между това не прѣставали всякой день да го испытывать и да го издирвать, но всякогы давало истый-тѣ отвѣтъ, че незнаяло никого отъ корабници-тѣ въ онзи паропловъ, но самъ си баща му го сгрѣлъ тамо и му оставилъ нуждиѣ-тѣ хранѣ.

Най сетнѣ капитанъ-тѣ като ся зачудилъ отъ постоянство-то на дѣте то да казва всякогы исто-то, още повече ся осумнѣлъ за нѣкого отъ корабници-тѣ, хванѣлъ единъ день за вратъ-тѣ бѣдно-то дѣте и като го завлѣкълъ подъ мащѣ-тѣ на корабъ-тѣ, реклъ му, че слѣдъ десеть минуты ако му не каже истинѣ-та, ще го обѣси за мащѣ-тѣ. Всички-тѣ пѣтници и корабници ся събрали около него, а прѣдъ него стоялъ немилосердый-тѣ капитанъ съ часовникъ-тѣ въ рѣцѣ окруженъ отъ чиновницы-тѣ на корабъ-тѣ.

Было жално позорище да гледа нѣкой на онова благородно дѣте лице-то по-

блѣдѣло, безстрахливо и скърбио, главж-тѣ му възвышенѣ, и красны-тѣ му очи да сѣ свѣтлы отъ сызы-тѣ които сѣ ронили изъ очи-тѣ му. Като применили осмь-тѣ минути, капитанъ-тѣ рекъ на дѣте-то че му оставатъ само още двѣ минути да живѣе, и свѣтувалъ го да каже истинъ-тѣ та да избави животъ-тѣ си; но дѣте-то отговорило на капитанъ-тѣ съ голѣмъ простотѣ и важностъ това: Да ли му е допушено да ся помоли Богу.

Капитанъ-тѣ не отговорилъ нищо само кивналъ съ главж-тѣ и станалъ блѣдъ като призракъ и растрепералъ ся като трѣстѣ клатима отъ вѣтръ-тѣ. Тогазъ всички-тѣ ся обзрѣли къмъ доблественно-то и благородно-то дѣте: това бѣдно дѣте, което община-та отхвърляла, а самый-тѣ му баща не можалъ да го храни, колѣнчило съ рѣцѣ повдигнати и главж обзрѣтѣ къмъ небе-то молило ся на Господа Исуса Христа да го пожали и да го приеме на небе-то.

Онзи дѣто ни каза за това нѣщо казва, че ся умилли сърдця-та и на жалостивы-тѣ и на жестоки-тѣ, и плакали синца съ гласъ, щомъ видѣли капитанъ-тѣ че пригрѣжлъ дѣте-то и го цѣлувалъ; като го цѣлувалъ много пѣти и го благословилъ, рекъ: Сега вѣрувамъ искренно на рѣчи-тѣ му, и казалъ че усѣща голѣмъ радость заради великодушнѣ-то съ което посрѣщнало смъртъ-тѣ, прѣдпочело да стане жертва за истинж-тѣ неже да излѣже. Малки читатели, гледайте да подражаєте туй сиромашко по благочестиво дѣте.

ДОМАШНО УДОВОЛСТВИЕ.

Малки-тѣ наши читатели и читателки ще станжтъ слѣдъ нѣколко години, ако ще Господъ, бащи и майки на домородія, домакыни и домакынки, главатары на домашны-тѣ ся работы и на лица-та които съставяютъ домородиѣ-то имъ.

Благолѣпнѣ, добръ чинъ и доброчувствѣ сѣ стихии, отъ които зависи най много домашно-то удоволствѣ на членове-тѣ на домородиѣ-то сѣ нѣща, които не ся купуватъ съ пары, нито ся придобиватъ съ напрѣдванѣ-то ни на высоки гражданскы достоинства; защото гледамы ежедневно великолѣпны кѣщи, съсѣ скѣпы сѣдове и свѣтлж покѣщениѣ, но лишены отъ речены-тѣ стихии,

които правятъ кѣщж-тѣ наистинж удовлетворителнж.

Има навикновенія които ся придобиватъ чрѣзъ обученѣ въ дѣтинскый-тѣ и младый-тѣ възрастъ, и изливатъ сладко-то и удовлетворително-то си влѣпнѣ върхъ всички-тѣ що сѣ въ кѣщж-тѣ.

Твърдѣ е важно, най много за момичета-та, да начуватъ отъ младъ възрастъ да ся обучаватъ въ чинъ-тѣ въ училище-то. “Всяко нѣщо на мѣсто-то си, и за всяко нѣщо мѣсто едно,” казвалъ прочутый Франклинъ. — Въ благолѣпнѣ, не въ гордостъ, не въ роскошь, както е по злостастѣ между насъ, но въ онуй което е благолѣпно, ако и да е просто и евтино — Въ чувство-то на добро-то, на истинно-то, на дѣйствително-то, а не онуй по въображенѣ, или на онуй споредъ модж-тѣ.

Жена, която има тѣзи дарбы, въобразила е въ себе си тѣзи навикновенія и е источникъ на неизречено удоволствѣ на супружникъ-тѣ си, на чедата и на всички-тѣ които посѣщаватъ домъ-тѣ й.

Много таквызъ майки срѣща нѣкой въ Америкж и въ другы държавы, дѣто въспитанѣ-то на челядъ-тѣ е евангелско и таквозъ, щото да гы приготвя, кога станжтъ сопружници и майки да сѣ источници на удоволствѣ неисчерпаемо на домашкы-тѣ си. Кога ли ще стигнжтъ въ Българиѣж майки-тѣ да въспитватъ челядъ-тѣ евангелскы? За да въспитватъ майки-тѣ челядъ-тѣ си евангелскы, трѣбва първо тѣ да сѣ въспитаны и учены, и тогазъ ще станжтъ способны да въспитажтъ челядъ-тѣ си по евангелскый-тѣ пѣтъ.

— Който краде, и мысли че го не вижда никой, той скоро излѣзва на-явѣ, сир. ако никой отъ челоуѣцы-тѣ не го види, то има едно сѣщество, което вижда и знае какво правимъ, отъ което трѣбва най много да ся пазимъ и да го обыхамы отъ всичко-то си сѣрдце и отъ всякж-тѣ си душж, и да му ся молимъ сутринж и вечеръ за да ны прости прѣгрѣшенія-та ни. Това сѣщество е Всевышній и Прѣблагый Богъ Отецъ и едиnorodный Сынъ Неговъ е Господъ и Спаситель нашъ Исусъ Хриостоъ.

СЛОВА ЗА ДЪЦА-ТА.

(Послѣдованіе отъ брой 8-ий).

Второ-то зло отъ което Евангеліе-то ны избавя е *насилствіе*. Знаете що ще каже насилствіе? На примѣръ едно момче излѣзло на поле-то за да опята едно ново хвърчало и да види да ли може да го пусне много високо на въздухъ-тъ. Срѣща го едно снажно момче отъ него по яко и го уплашва че ще го бие, ако му не даде тозь частъ хвърчало-то. Момченце-то нѣмало кого да выка на помощь, и така принудено было да даде хвърчало-то си на онова голѣмо и лошо момче. Сега това е насилствіе. Въ опѣзи държавы дѣто владѣе Евангеліе-то има закони за да защитяватъ слабы-тъ и да наказуватъ насилници-тъ или притеснители-тъ.

Но въ много язычески държавы нѣматъ таквызи праведны закони. Началници-тъ имъ притесняватъ сиромасы-тъ, зематъ имотъ-тъ имъ, и живогъ-тъ имъ, безъ наказаніе. Въ Кытай, на примѣръ, единъ баща прави каквото ще съсь живогъ-тъ на дѣца-та си, и нѣма законъ да го наказува. Единъ мисіонеринъ расказува за единъ Кытаецъ бащъ, който рекълъ на женж си тѣй: "Какво да сторимъ тойзи нашъ непокоренъ сынъ, защото не ны слуша. Да го убиемъ." Майка-та съгласила. Вързали едно вѣже на шѣкъ-тъ на бѣдно-то дѣте. Баща-та зѣлъ единъ-тъ край а майка-та другий-тъ край на вѣже-то, и теглици додѣ удушили дѣте-то. Съсѣди-тъ всички узнали това ужасно нѣщо, но никой не далъ вниманіе. Въ градъ-тъ *Нинпо*, въ Кытай, единъ человекъ ималъ два сына, а единъ отъ тѣхъ сторилъ нѣщо отъ което много ся разгнѣвилъ баща-та. Той ся рѣшилъ да го махне, и на другий-тъ день, заповѣдалъ на двама-та да дойдгъ съ него на едно до рѣкъ-тъ. Вѣзли въ една ладійка и излѣзли до срѣдъ рѣкъ-тъ. Тамъ като стигнали, баща-та вързалъ единъ голѣмъ камъкъ на вратъ-тъ на момче-то и накаралъ брата му да му помогне да го хвърли въ водж-тъ.

Колкото и да бѣде тежкъ живогъ-тъ на момчета-та въ Кытай, още по тежкъ е за момчета-та. Никой не може да искаже колко женскы дѣца ся убиватъ отъ немилостивы-тъ си родители. Въ градъ-

тъ *Амой* има единъ голѣмъ трапъ или ровъ пълнъ съ водж, и по нѣкогашъ до десетъ изъ веднѣжъ женскы дѣца ся виждатъ тамъ въ онзи ровъ хвърлены живы, и никой ся не мѣлвы като че сж котета или малкы кучета.

Въ Новж Зеландіѣхъ, прѣди нѣколко години единъ Англичанинъ трговецъ, прѣнощувалъ при одного отъ туземскы-тъ началници. Една слугыня която была отсѣтствовала отъ къщж-тъ за два дена върнѣла ся въ това врѣме, и началникъ-тъ разгнѣванъ заради отсѣтствованіе-то ѝ, безъ да ѝ продума рѣчь, заповѣдалъ на единъ слугж който стоялъ близу да ѝ убие. Съ единъ ударъ отъ бравж тази заповѣдъ ся извършила. Отъ нейно-то тѣло правили угощеніе за пріятели-тъ си, и дали главж-тъ на дѣца-та да играгътъ съ неѣ.

Нѣмажъ тогази закони въ Новж Зеландіѣхъ за да наказватъ таквозъ варварство и насиліе. Но сега иматъ Евангеліе-то. Чрѣзь него въспрѣ ся това насиліе и безчеловѣчіе. Новозеландци-тъ сж чули радосный-тъ гласъ на благовѣстіе-то, и отъ насъ по добрѣ знагътъ да оцѣняватъ колко е блажено нѣщо за единъ народъ да слуша тойзи гласъ.

ПЖТЕШЕСТВІЕ ВЖТРЪ ВЪ КЖЩИ.

Отдѣленіе Второ.

Продълженіе отъ брой 8-ий.

Казва ся че въ 1727 ставало едно силно землетресеніе въ Южнж Россіѣхъ, и че отъ слѣдствіе-то на това приключеніе, много миліони пѣлхове (отъ особенъ единъ видъ по голѣмъ отъ черный-тъ пѣлхъ) излѣзли отъ подземны-тъ си живѣлица и дошли на Астраханъ, и отъ тамъ, кои по сухо, кои по водж, кои по корабы-тъ, распрѣснѣли сж почти по всячкый-тъ свѣтъ. *)

Въ 1730 стигнали въ Англиѣхъ, но въ Парижъ не дошли до 1753, и въ Швейцаріѣхъ не ся видѣли до 1809.

На вврѣдъ дѣто ся появилъ този вѣсточный пѣлхъ, ставали ся силни сраже-

*) Знаменитый-тъ естествословъ Линней казва че Норведскы-тъ пѣлхове на 20 години единѣжъ ся прѣселяватъ, съ многочисленны четы. Въ едикъ четж има по нѣкога миліони. Малкы-тъ конто ся раждатъ по шжть-тъ майкы-тъ имъ зематъ отъ тѣхъ по двѣ, та ги носятъ едно-то на гърба си и друго-то въ уста-та си, а още ако има, оставятъ ги.

ня между него и братовче-то му черний-тъ, не толкозь отъ естественна-тъ имъ враждъ колкото отъ оскѣдностъ-тъ на хранѣ-тъ за два-та. Тамъ дѣто е имало доволно хранѣ живѣли сѣ мирни наедно, но щомъ оскѣдло живѣние-то и станѣла смъртоносна битва въ който по слабый-тъ не само ся побѣждаваше но и изяденъ бываше.

Плѣхъ-тъ яде почти отъ всичко, нѣма нищо отвратително или гнѣсно за него. Обыча и да лови малкы-тъ патки и юрдечкы, като плувать по водѣ-тъ, той крадишкомъ иде отъ долу подъ водѣ-тъ та ги хваща за крака-та и ги завлича долу и ги държи додѣ ся удавятъ. Той показва и голѣмъ хитрость въ отбѣгнуваніе-то отъ капани-тъ и примкы-тъ които сѣ поставени за да го уловятъ.

Плѣхъ-тъ ако и да е толкозь свирепъ когато е разгнѣвенъ, но при всичко това показва по нѣкога една привърженость къмъ человекъ. Много любопытны расказы има за осамотены-тъ запрени въ тъмницѣ които сѣ имали другарство съ нѣкой плѣхъ. Има и примѣри за обычъ-тъ на плѣхъ-тъ за родъ-тъ си, както когато единъ корабъ ся е запалилъ въ пристанище-то и много плѣхове избѣгна-ли отъ огнь-тъ, единъ излѣзъл който държеше въ уста една прѣчка, съ който водяше единъ *старъ* и *слѣпъ* плѣхъ, който безъ това благодѣніе бы останѣлъ безъ помощь да загине въ огнь-тъ.

Въ Франціѣ колятъ всякъ годинъ плѣхове съ милиони за кож-тъ имъ, отъ които правятъ тънкы-тъ рѣкавицы за госпожи-тъ.

Въ Китай ги хранятъ и ги колятъ съ другъ цѣль—*ядятъ ги*. Тамъ обыкають продавачи-тъ на таквозъ месо, съ плѣхове, мышкы, котенца, кученца, и пр. на пьртъ на ramo-то като тукашны-тъ *джи-герджи*. Но не ся надѣвамы на малкы-тъ ни читатели да имъ ся поревне да кусать отъ таквызи кебабы.

ПРИМѢРЪ-ТЪ ДАНИЛОВЪ.

"И Даниилъ слѣзъл въ кѣжж-тъ си, и падѣлъ на колѣна-та си трижде на день та ся молилъ и славословилъ Бога." Дан. 6; 10.

Смѣтамъ че всички-тъ малкы читатели сѣ чули за добрый-тъ тойзи мѣжъ, ко-

гото бѣше възлюбилъ Богъ и го избавилъ отъ уста-та на львовете-тъ

Сега ще ви кажъ защо Богъ показа нему толковъ голѣмъ любовь и зѣ за него толковъ голѣмо стараніе. Даниилъ былъ много добръ и вардилъ здраво заповѣди-тъ Божіи, и всякогы му ся молилъ: и когато царь Дарій устрѣшилъ че ще хвърли въ ровъ-тъ на львовете-тъ всички които ся молятъ другы му а не нему, Даниилъ безъ страхъ и чинно слѣдвалъ всякой день да колѣнчи прѣдъ всеилнаго своего Бога и Отца.

Даниилъ былъ наученъ още отъ малкы и като стигналъ часъ-тъ на строго-то испытаніе, былъ готовъ по добръ да пожртвува животъ-тъ си неже да оставя да ся немолитъ Богу. О, колко добръ характеръ!

Богъ прочее чулъ молитвѣ-тъ на Даниила; защото Богъ всякога послушва моленія-та на онѣзи които му ся молятъ и които признавать име-то му, и съ него былъ въ страшный-тъ онзи ровъ и го избавилъ не само отъ львовете-тъ, но и отъ всички-тъ му врагове.

А вы, малкы читатели, всякой день молитѣ ли ся на Данииловъ-тъ Богъ? Колѣнчите ли прѣдъ него? Изражавате ли признателство-то си за всички-тъ благости които приѣмате вы всякой день? Дано Богъ благослови примѣръ-тъ на тойзи добръ мѣжъ да го подражають синца!

ХИМИЧЕСКИЙ АНЕКДОТЪ.

Единъ ученъ человекъ срѣщѣлъ единъ день едно дѣте на което лице-то и рѣцѣ-тъ были умацаны, отишелъ при него и го попыталъ дали е учило Химіѣ.

Нито знаѣхъ що е химія, отговорило дѣте-то съ ужасъ.— сега, сынокъ, да тя научъ, рекъ, какъ да извършишь единъ любопытенъ химический опытъ. Иди у дома си, земи малко сапунъ и водѣ и натрій добръ лице-то и рѣцѣ-тъ си; не можешъ да си възобразишь колко хубавъ пѣнъ начертава и колко по бѣлыще станѣтъ лице-то и рѣцѣ-тъ ти: туй е химический опытъ, и съвѣтвамъ тя да го опитаешь.

— Който не слугува додѣ е малкы, и на него нѣма да слугувать. Слугувай, за да ти слугувать.

РАЗНЫ.

— Който несмысленно харчи пары-тъ си за какво да е нѣщо, или по развратны пѣтища, него най послѣ обстоятелства-та принуждаватъ да продаде и дрехы-тъ си отъ гърбъ-тъ и го доарватъ до най долно състояние, додѣ най сѣтиѣ захване да проси, и въ умъ-тъ му ся вкоренятъ мысли за какъ по лесно да излѣже и да открадне шо годѣ за да ся прѣхрани и прѣмине животъ-тъ си въ роскошность.

О, несмысленный и развратный человекъ! я си прѣкарай прѣзь умъ-тъ, и какъ мыслишь, че туй което правишь въ тозъ лъжовенъ свѣтъ, ще ты ся прости отъ Великий-тъ онзи съдиѣж, който ще съди всякого споредъ дѣла-та му? и че тебе, който си правилъ роскошность не ще тя хвърли въ езеро-то огненно чакъ до вѣчность?!

Пазѣте ся прочее, любезны читатели, защото съдѣ-тъ на грѣшны-тъ при второ-то пришествіе Христова е много страшень; страшень и за неслушащы-тъ бащъ си и майкѣ си!

— “*Всяко ястіе си носи съ приликъ соль-тъж,*” казва една пословица.

Много человекъ има, които искатъ да угорчаватъ другы-тъ съсь свои-тъ празднословія, такъвизъ человекъ ся казватъ *развратны*, тѣ никогажъ не искатъ да узнаѣтъ какво нѣщо е *смиреномудріе-то*, но само гледатъ да поучаватъ по малкы-тъ отъ тѣхъ на развратны прикаскы, на които (прикаскы) слѣдствіе-то е много лошо; тѣ всякога искатъ да ся разговарятъ за най срамотны-тъ работы на свѣтъ-тъ, съ което мыслятъ че ся задоволяватъ и научаватъ нѣщо си; тѣ всякога ся мъчатъ да прѣварятъ рѣчь на друго, за да забрави това за което говори. Такъвизъ человекъ ставатъ, като: *на всяко ястіе и миродіа*.

Заради туй, дѣца, ако ви прѣдложатъ нѣкое пытаніе, вый ся отговаряйте споредъ пытаніе-то което вы прѣдлагатъ, и никога да не ся отговаряте додѣ вы не попытатъ за нѣщо, защото оставате измамени.

Когато вы съдятъ за добро, слушайте съ вниманіе, а когато е за лошо, бѣгайте прѣзь деветъ планины, за да ся не развращавате.

— Когато единъ Британіецъ трѣгва отъ пристанище-то, молитва-та му е — “Съхрани мя, Боже мой, корабъ-тъ ми е малкъ, а Океанъ-тъ ти широкъ.” Колко красно изражава тази молитва състояніе-то на всякого Христіанина който плава по море-то на тойзи свѣтъ противъ вълни-тъ на грѣхъ-тъ!

— Акои да е невъзможно да разумѣемъ Христіанскы-тъ тайны, можемъ обаче да разсѣдимъ за приличность-тъ и способность-тъ имъ че правятъ намъ нѣкаквы благодѣтельны слѣдствія. Религія-та крѣе главо-тъ си между облаци-тъ, но можемъ да гледамы дары-тъ ѿ по земѣ-тъ, и да съзирамы добрыни-тъ които ни ся настилатъ по нейны-тъ пѣть.

— Онѣзи дѣто поврѣждатъ здравіе-то тѣлесно отъ невъздържаніе безчинно живѣаніе, ставатъ само убійци не по долни отъ онѣзи дѣто ся обѣсватъ, или ся отравятъ или удушватъ или удавятъ.

СТИХОТВОРЕНІЕ.

САМО ЛИ ИСУСЪЩЕ НОСИ КРЪСТЬ?

1

Да л' само кроткый Исусъ
Ще носи кръсть-тъ си,
И на страданіе горкый вкусъ
Самъ Господъ ще търпи?

2

Да ли свѣтъ-тъ наоколо
Съвсѣмъ освободенъ?
Не; има кръсть за всякого;
Кръсть има и за менъ.

3

Тука ся борихъ до кръвъ
Святи-тъ, а сега
Вкусватъ не смесенъ любовь,
И радость безъ сълзъ.

4

Примѣръ ми даде славный Спасъ;
Умрѣ за мене Той;
Кат' неговъ ученикъ и азъ
Ще носжъ кръсть-тъ свой.

5

Тогазъ ще идъ у дома
И всредъ небесный храмъ
Ще видѣжъ Господа Христа;
Вѣнецъ ще носѣжъ тамъ.

Въ печатницѣ-тъ на А. Минасіана
у Джамалъ-ханъ.